

Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw

KATOWICE 2011

REKOMENDACJE

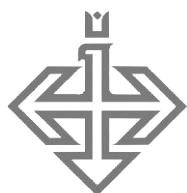
Honorowy Patronat
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
BRONISŁAWA KOMOROWSKIEGO

ORGANIZATOR

WSPÓŁORGANIZATORZY

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

PARP

WSPÓŁGOSPODARZE

WOJEWODA ŚLĄSKI

Śląskie.
Pozytywna energia

KATOWICE

SŁOWO WSTĘPNE

I Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw już za nami. Stał się on wyjątkowym spotkaniem - biznesowym szczytem skupiającym przedstawicieli sektora MŚP i dużych firm, świata nauki, oraz instytucji otoczenia biznesu, samorządów terytorialnych oraz władze rządowe. W ciągu dwóch dni Katowice przerodziły się w stolicę małej i średniej przedsiębiorczości, zajmując szczególne miejsce na gospodarczej mapie Europy, stając się płaszczyzną wielu debat i dyskusji nad obecnym stanem sektora MŚP w Polsce, wytyczeniem kierunków jego rozwoju oraz szansami, które stoją przed polską przedsiębiorczością.

Ranga tego Kongresu została nadana Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego. Uroczystą inaugurację uświetnili swoją obecnością m.in. Prezes Rady Ministrów Donald Tusk, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego Profesor Jerzy Buzek, Wicepremier, Minister Gospodarki Waldemar Pawlak, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Olgierd Dziekoński, Wiceprzewodniczący Europejskiego Komitetu Społeczno-Ekonomicznego Jacek Krawczyk czy Henri Malosse - Przewodniczący Grupy Pracodawców Europejskiego Komitetu Społeczno-Ekonomicznego.

Kiedy rodziła się koncepcja Kongresu, doskonale zdawaliśmy sobie sprawę, że przed nami ogromne i trudne wyzwanie, trudne, ale nie niemożliwe.

Kongres jednak przerósł nasze wyobrażenia i oczekiwania. Dzięki wsparciu ze strony partnerów merytorycznych, instytucjonalnych, partnerów poszczególnych sesji, członków Rady Patronackiej oraz mediów udało nam się zorganizować ogromne międzynarodowe przedsięwzięcie. Spotkanie sektora Małej i Średniej Przedsiębiorczości pozwoliło wyartykułować wiele problemów, z którymi na co dzień borykają się przedsiębiorcy, co stanowiło przedmiot każdej z dwunastu sesji panelowych. Efektem końcowym prowadzonych debat stały się zgłaszane postulaty, które zebraliśmy w formie rekomendacji dla nowego rządu, parlamentu, Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, władz samorządowych, samorządów gospodarczych, środowisk naukowo-badawczych czy mass mediów, które stanowią przedmiot niniejszej publikacji.

Jestem przekonany, iż wszystkie rekomendacje odnajdą adresatów, a adresaci – wskazówki, będące nierzadko punktem wyjścia dla zaistnienia nowego podejścia w rozwoju sektora MŚP. Realizacja wypracowanych rekomendacji powinna bowiem przyspieszyć rozwój MŚP, zwiększyć jego zdolność konkurencyjną, wygenerować skłonność do stosowania najnowocześniejszych na świecie technologii i innowacji w różnych obszarach aktywności naszej pracy, uczynić przedsiębiorczość narodowym i europejskim bogactwem.

Jesteśmy świadomi, że materiał, który oddajemy w Państwa ręce nie jest kompletny, dlatego prosimy o zgłaszanie wszelkich uwag i sugestii. Państwa opinie będą nieocenione przy kreowaniu koncepcji – zagadnień problematycznych, wokół których skupi się II Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Bowiem duże zainteresowanie Kongresem oraz wciąż rosnąca potrzeba dialogu i integracji środowisk gospodarczych sprawiły, że już podjęliśmy pierwsze rozmowy i kroki w kierunku kontynuacji tej idei.

Pragnę raz jeszcze podziękować wszystkim Państwu za wkład i pomoc w organizację Kongresu, oraz zaprosić ponownie jesienią do Katowic, do wspólnej debaty!

Tadeusz Donocik
Prezes Regionalnej Izby
Gospodarczej
w Katowicach

**FRAGMENTY WYSTĄPIEŃ GOŚCI SESJI PLENARNEJ
EUROPEJSKIEGO KONGRESU MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW
ZAWIERAJĄCE REKOMENDACJE SKIEROWANE DO:**

Bronisław Komorowski
Prezydent Rzeczypospolitej
Polskiej

„Wielkim wyzwaniem jest dążenie do tego, aby małe i średnie przedsiębiorstwa, w dużo większym stopniu niż to ma miejsce dzisiaj, po prostu budowały swoją przyszłość na odpowiednim podejściu do problemu innowacyjności. Oczywiście większa odwaga na rynku, większa elastyczność to są gigantyczne atuty małych i średnich przedsiębiorstw, ale także innowacyjność, a więc nowoczesność w myśleniu o sobie samym, o gospodarce naszego kraju, o gospodarce europejskiej. To jest wielkie wspólne wyzwanie.”

Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

„Polscy przedsiębiorcy, szczególnie ci mali i średni, stanowią tarczę przed zagrożeniami doby współczesnej, muszą także liczyć na wsparcie ze strony państwa. Ja wiem, że wasze doświadczenie podpowiada wam, że o wiele częściej to państwo potrafi przeszkodzić niż pomóc, ale musimy wspólnie, konsekwentnie zmieniać ten stan rzeczy. To jest jeden z powodów, dla których podjąłem decyzję, aby deregulacja, a więc ten proces przez was pożądaný, stała się dziedzina, za którą bezpośrednio w przyszłym rządzie będzie odpowiadał premier.”

„Jako mali i średni przedsiębiorcy macie prawo pełnym głosem domagać się utrzymania kursu na zaufanie europejskie. Mała i średnia przedsiębiorczość ma prawo oczekiwać od polityków i przywódców w całej Europie, także tutaj w Polsce, aby byli gwarantami zaufania, spokoju i ładu. Mała i średnia przedsiębiorczość najlepiej funkcjonuje wtedy, kiedy zaufaniu towarzyszy także poczucie bezpieczeństwa, przewidywalność i stabilność rozwoju. To jest dzisiaj pierwsze zadanie polityków, zarówno w Europie, jak i w Polsce: zapewnić stabilność, bezpieczeństwo i wzajemne zaufanie.”

„Będziemy starali się przygotować grunt prawny, który umożliwi korzystanie z zamówień publicznych w większym stopniu, aby były dostępne dla małych i średnich przedsiębiorstw. Zamówienia publiczne nie mogą być monopolizowane przez największych.”

„Będę gorąco zabiegał o to, aby polska przedsiębiorczość, żeby to brzmiało naprawdę dumnie. Teraz czas na wspólną akcję. Czas na to, aby to przedsiębiorstwo polskie, które nazywa się Rzeczpospolita, było zarządzane z taką wiarą, z taką energią i z taką nadzieją, jaką wy reprezentujecie na co dzień w swoich firmach.”

Waldemar Pawlak
Wicepremier,
Minister Gospodarki

„Małe i średnie firmy są najważniejszą tkanką gospodarki. Gratuluję organizatorom pomysłu stworzenia forum przedsiębiorstw.”

- PARLAMENTU, RZĄDU, WŁADZ SAMORZĄDOWYCH, SAMORZĄDU GOSPODARCZEGO, INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU, INSTYTUCJI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ, INSTYTUCJI ZAANGAŻOWANYCH W PROCES WDRAŻANIA FUNDUSZY UNIJNYCH, PRZEDSIĘBIORCÓW SEKTORA MŚP ORAZ ŚRODOWISK NAUKOWYCH
- PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, KOMISJI EUROPEJSKIEJ

„Małe i średnie biznesy wytwarzają dziś ok. 60 proc. unijnego PKB i generują blisko 70 proc. miejsc pracy w całej Unii. **Dlatego tak ważne jest rozwiązanie kwestii ich dostępu do kapitału czy stworzenie europejskiego systemu patentowego.** Pamiętajmy – jeszcze prężniej i efektywniej działający przedsiębiorcy dzisiaj, to bardziej zasobna, konkurencyjna i bezpieczna Unia Europejska jutro.”

„**Należy życzyć polskim przedsiębiorcom, żeby wykorzystali te środki przede wszystkim na innowacyjność. Nasze małe i średnie przedsiębiorstwa rozwijają się świetnie, można im tylko gratulować. Mają tylko jeden mały mankament, że za mały jest udział w eksporcie, co znaczy, że działania nie są w pełni innowacyjne.**”

„Jednym z największych bogactw naszego kraju jest uwolniona w 1989 roku przedsiębiorczość i energia Polaków. To one w dużej mierze sprawiły, że Polska gospodarka jako jedyna w Unii Europejskiej, oparła się w 2009 roku recesji. Nasi przedsiębiorcy tworzą miejsca pracy i przyczyniają się do rozwoju Polski, ale także są jej ambasadorami za granicą. Jeden z celów polskiej prezydencji to poprawa sytuacji małych i średnich przedsiębiorstw w całej UE.”

„W ostatnich latach obserwujemy rozwój sektora MŚP w Polsce. W latach 2003-2008 liczba przedsiębiorstw działających w naszym kraju wzrosła o ponad 60 tys. Rok 2009, kiedy wszystkie kraje UE doświadczyły skutków kryzysu finansowego, przyniósł spadek liczby przedsiębiorstw o prawie 120 tys. w porównaniu do poprzedniego roku. Mimo to, ostatnie dostępne dane pozwalają mieć nadzieję na powrót do pozytywnego trendu – w 2010 r. powstało więcej przedsiębiorców niż rok wcześniej, również znacznie mniej niż w 2009 r. zaprzestało prowadzenia działalności. Ostatnie 10 lat to także okres wzrostu liczby pracujących w sektorze MŚP – o 438 tys.”

„Ostatnie 23 lata pokazały, że Polacy są narodem, który przedsiębiorczość ma we krwi. **Jeśli tylko stworzone są sprzyjające warunki** – Polacy chętnie biorą sprawy we własne ręce.”

„Procesu transformacji polskiej gospodarki w stronę modelu gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach nie uda się zrealizować bez zaangażowania firm z sektora MŚP. **Dlatego powinniśmy robić wszystko, aby szczególnie tym przedsiębiorstwom ułatwić sięganie po innowacje. Kongres MŚP będzie doskonałą okazją do dyskusji na ten temat.**”

„Umiędzynarodowione MŚP tworzą więcej miejsc pracy, a także częściej wprowadzają nowe produkty na rynek. **Należy więc dołożyć starań, aby stworzyć polskim firmom jak najlepsze warunki do zagranicznej ekspansji.**”

Prof. Jerzy Buzek
Przewodniczący Parlamentu Europejskiego

Bożena Lublińska-Kasprzak
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości

Andrzej Arendarski
Prezes Krajowej Izby Gospodarczej

REKOMENDACJE

EUROPA DLA MŚP

REKOMENDACJE

- » Ustanowienie sejmowej Komisji MŚP oraz wydzielenie w Ministerstwie Gospodarki specjalnej komórki zajmującej się problematyką wspierania i rozwoju MŚP.
- » Analogiczne działania na forum Unii Europejskiej: powołanie Komisji MŚP w Parlamencie Europejskim oraz ustanowienie Dyrektoriatu Generalnego MŚP w Komisji Europejskiej.
- » Ustanowienie polityki wsparcia MŚP jako jednej z polityk horyzontalnych Unii Europejskiej.
- » Powołanie do życia pan-europejskiej organizacji MŚP z udziałem przedstawicieli krajów Sąsiedztwa Wschodniego.
- » Konsolidacja przedsiębiorców sektora MŚP w Polsce, w celu powołania jednolitej, ogólnokrajowej, niezależnej i samorządnej organizacji, która będzie mogła spełnić warunki ustawowej reprezentacji w Trójkątnej Komisji Społeczno-Gospodarczej.
- » Pogłębienie współpracy pomiędzy samorządem terytorialnym i gospodarczym. Samorząd terytorialny powinien być głównym partnerem przy rozwiązywaniu problemów MŚP na poziomie krajowym i europejskim.
- » Wprowadzenie deregulacji we wszystkich państwach unijnych w celu zniwelowania barier uniemożliwiających wejście firm na zagraniczne rynki.
- » Wsparcie internacjonalizacji MŚP jako kluczowego elementu mającego wpływ na konkurencyjność poprzez promocję eksportu oraz wsparcie udziału w targach i misjach gospodarczych.
- » Ułatwienie MŚP dostępu do informacji o programach dotyczących współpracy z Ameryką Łacińską, Azją, Japonią, Koreą oraz krajami Partnerstwa Wschodniego, które są znakomitą okazją do nawiązania kontaktów międzynarodowych.
- » Połączenie kilku funkcjonujących samodzielnie biur regionów danego kraju w Brukseli w większe organizmy, skupiające kilka regionów na wzór rozwiązań włoskich, co pozwoli na większą efektywność działań i zmniejszenie kosztów.

Adresaci rekomendacji:

- Parlament, Rząd, władze samorządowe, samorząd gospodarczy
- Parlament Europejski, Komisja Europejska

Diagnoza stanu obecnego:

Duże rozproszenie przedsiębiorców sektora MŚP nie pozwalające im na skuteczne uczestnictwo w dialogu z rządem. Słaba reprezentacja interesów MŚP w rządzie i parlamencie, a na poziomie Unii Europejskiej - w Komisji Europejskiej i Parlamencie Europejskim. Nadmierna ilość i niejednorodność regulacji prawnych sektora MŚP w poszczególnych państwach członkowskich. Słabość MŚP w obszarze internacjonalizacji.

WSPÓŁPRACA MŚP Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM I ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ

Adresaci rekomendacji:

Parlament, Rząd, władze samorządowe, instytucje administracji publicznej, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorcy sektora MŚP

Diagnoza stanu obecnego:

Brak wizji w zakresie wspierania MŚP na poziomie rządowym i samorządowym. Słaba współpraca przedstawicieli władzy samorządów terytorialnych i administracji publicznej z przedsiębiorcami. Brak dostatecznej promocji udanych rozwiązań samorządowych w zakresie tworzenia przyjaznego klimatu dla działania firm z sektora MŚP.

REKOMENDACJE

- » Przyjęcie rządowego programu wspierającego MŚP oraz kompleksowych i spójnych programów wspierania przedsiębiorczości na poziomie samorządów lokalnych. W Polsce nie ma obecnie żadnego programu wspierającego MŚP ani na poziomie rządowym, ani samorządowym. Taki program na szczeblu centralnym jest potrzebny, gdyż obciąża poszczególne resorty do podjęcia niezwłocznych działań w określonym obszarze. Z kolei na poziomie samorządu terytorialnego jego największą zaletą jest możliwość dostosowania do warunków lokalnych lub regionalnych.
- » Tworzenie wizji i realizacja scenariuszy rozwoju zorientowanych na atrakcyjność i konkurencyjność województw, powiatów, miast i gmin przez samorządy lokalne, wspólnie z biznesem, otoczeniem biznesu, ekspertami i naukowcami, z wykorzystaniem doświadczeń europejskich.
- » Podnoszenie świadomości władzy publicznej o tym, że przedsiębiorczość jest wartością społeczną i nie może być traktowana w sposób instrumentalny – wyłącznie jako źródło wpływów podatkowych.
- » Poświęcenie przynajmniej jednej w roku sesji sejmiku województwa, rady miasta, gminy i powiatu diagnozie stanu przedsiębiorczości na danym terenie, sprawom rozwoju gospodarczego i współpracy z MŚP.
- » Promocja samorządów, które są liderami w stwarzaniu przedsiębiorstwom sektora MŚP dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej oraz w szczególności sposób wspierają rozwój tego sektora np. poprzez organizację programów certyfikacyjnych i konkursów. Dobrym przykładem takiego działania jest przedsięwzięcie towarzyszące I Europejskiemu Kongresowi MŚP – program „Samorząd, który wspiera MŚP”.
- » Domaganie się przez samych przedsiębiorców mocniejszego zaangażowania w proces tworzenia prawa i poprawę komunikacji z lokalnymi władzami poprzez np. powoływanie rad gospodarczych przy prezydencie, burmistrzu, wójcie, staroście czy marszałku. Rada, składająca się z przedstawicieli lokalnego biznesu, miałaby charakter głównie opiniotwórczo-doradczy, wspomagający samorządy we właściwym kształtowaniu polityki rozwoju gospodarczego.
- » Zmiana systemu finansów publicznych na wzór wielu krajów europejskich, w których dochody samorządu terytorialnego płacone są bezpośrednio do samorządu terytorialnego – istnieje wówczas relacja dwustronna. Kwestia podatkowa jest jedną z kluczowych na rzecz budowania symbiotycznej relacji pomiędzy samorządem - częścią państwa - a przedsiębiorcami sektora MŚP.
- » Podjęcie przez samorządy lokalne działań promujących postawy przedsiębiorcze i kreatywne za pośrednictwem szkół i innych podmiotów edukacji i kultury.
- » Stworzenie ośrodka planowania strategicznego jako warunku niezbędnego dla zapewnienia stabilności funkcjonowania MŚP w naszym kraju. O takiej stabilności nie może być mowy, dopóki nie zostanie wyeliminowana niepewność towarzysząca działalności przedsiębiorców.
- » Decentralizacja finansów publicznych jako klucz do samorządności. Przeniesienie znaczących kompetencji z administracji centralnej na samorządową jest pożądane z punktu widzenia przedsiębiorców sektora MŚP.
- » Zapewnienie dostępu MŚP do wiarygodnej i powszechnej informacji jako jedno z najważniejszych zadań współcześnie funkcjonującego państwa.
- » Wprowadzenie w Polsce powszechnego samorządu gospodarczego. Zapewni to, iż władza publiczna uzyska równoprawnego partnera do dialogu.

WSPÓŁPRACA MŚP Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM I ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ

- ▶ Poprawa współpracy pomiędzy różnymi instytucjami realizującymi działania na rzecz MŚP na poziomie administracji centralnej i samorządu terytorialnego. Największą skuteczność w działaniu osiąga się współpracując na poziomie operacyjnym, zarówno na etapie tworzenia, jak i realizacji programów wspierających przedsiębiorczość (np. wypracowując wspólne rozwiązania w celu ujednolicenia procedur i ograniczania formalności).
- ▶ Wykorzystanie doświadczenia i potencjału instytucji funkcjonujących w systemie wsparcia MŚP – nowy system wsparcia powinien opierać się na obecnym systemie instytucjonalno-organizacyjnym i doświadczeniach. Powinno się jednak dążyć do specjalizacji instytucji oraz ujednolicania i upraszczania procedur działania.
- ▶ Budowanie struktur sprzyjających prowadzeniu dialogu:
 - wewnątrz administracji – zarówno pomiędzy poziomami: centrum-regiony, ale również pomiędzy jednostkami administracji (jak np. urząd gminy z urzędem skarbowym), oraz
 - administracji z biznesem i obywatelami – w tym wypracowanie efektywnych sposobów udziału obywateli i przedsiębiorców w tworzeniu polityk publicznych – zgodnie z tzw. partycypacyjnym stylem rządzenia (*governance*).

Działania powinny służyć zmniejszeniu dystansu na rzecz nawiązania trwałej współpracy pomiędzy zespołami administracji rządowej, regionalnej i lokalnej ukierunkowanymi na realizację wspólnych celów, a partnerami społecznymi i reprezentantami społeczeństwa obywatelskiego. Efektem podjętych działań będzie zwiększenie wzajemnego zrozumienia i współpracy pomiędzy administracją i przedsiębiorcami, w tym stworzenie ram efektywnej komunikacji pomiędzy tymi grupami, przekładającej się na skuteczne działania.

- ▶ Zwiększenie koordynacji systemu instytucji otoczenia biznesu na poziomach centralnym, regionalnym i lokalnym poprzez lepszą wymianę informacji pomiędzy różnymi podmiotami/instytucjami (komercyjnymi, publicznymi) o ofercie ich usług oraz uzupełnianie się ofert instytucji w celu eliminacji powielania zakresu oferty.
- ▶ Wzmocnienie koordynacji działań ukierunkowanych na rozwój MŚP na poziomach centralnym i regionalnym w celu: zapewnienia spójności między krajowymi i lokalnymi politykami i programami, dostosowania instrumentów wsparcia do lokalnych potrzeb, poprawy jakości usług świadczonych lokalnie oraz zwiększenia widoczności polityki przedsiębiorczości na szczeblu lokalnym.
- ▶ Stały monitoring i ewaluacja efektywności działań w zakresie wsparcia biznesu podejmowanych przez administrację centralną, samorządy terytorialne, instytucje otoczenia biznesu i inne podmioty wspierające MŚP. Umożliwi to również prowadzenie benchmarkingu i benchlearningu.
- ▶ Integracja licznych portali internetowych zawierających informacje dla przedsiębiorców, prowadzonych na poziomie centralnym i regionalnym.

EDUKACJA DLA BIZNESU

Adresaci rekomendacji:

Rząd, władze samorządowe, samorząd gospodarczy, przedsiębiorcy sektora MŚP, środowiska naukowe, szkoły ponadgimnazjalne i uczelnie wyższe

Diagnoza stanu obecnego:

Mało efektywna współpraca przedsiębiorców i uczelni. Niedostosowanie modelu edukacji do potrzeb innowacyjnej gospodarki i realiów demograficznych. Niechęć do zdobywania wiedzy przez całe życie. Negatywny wizerunek kształcenia zawodowego i słabe wyposażenie warsztatów w szkołach zawodowych uniemożliwiające prawidłowe kształcenie. Brak postaw pro przedsiębiorczych wśród absolwentów szkół i uczelni technicznych. Słabe wykorzystanie Internetu do potrzeb kształcenia.

REKOMENDACJE

- » Podjęcie działań służących rozwojowi trójkąta wiedzy: badania naukowe – edukacja – innowacje i współpraca z biznesem.
- » Podjęcie przez uczelnie wyższe działań w celu sprostania wymogom innowacyjnej gospodarki poprzez m.in.:
 - minimalizację ograniczeń i barier w dostępie do edukacji wyższej,
 - oferowanie studentom i absolwentom możliwości ciągłego rozwoju,
 - promowanie wysokiej jakości badań naukowych i kształcenia,
 - rozwój współpracy między uczelnią a otoczeniem społecznym i gospodarczym,
 - rozwój przedsiębiorczości wśród własnych studentów i pracowników,
 - intensywne nauczanie języków obcych,
 - nauczanie przedsiębiorczości na kierunkach technicznych,
 - kontraktowanie przedstawicieli biznesu do prowadzenia zajęć dla studentów,
 - weryfikację aktualności oferowanej wiedzy,
 - kreowanie projektów na styku różnych dziedzin wiedzy,
 - porządkowanie stanu ochrony posiadanej własności intelektualnej,
 - kreowanie atmosfery i regulacji w zakresie własności intelektualnej sprzyjających kreacji firm spin-off i spin-out oraz korzystaniu przez nie z infrastruktury uczelni,
 - sieciowanie polskich ośrodków naukowych,
 - rozwój *Life Long Learning* i *Wide Life Learning Assessment* (nauka przez całe życie i certyfikacja umiejętności zawodowych).
- » Rozwój w firmach następujących obszarów: planowanie, organizacja, zarządzanie, w tym zarządzanie zasobami ludzkimi, ze szczególnym uwzględnieniem dbałości o podnoszenie kwalifikacji zawodowych swoich pracowników. Wyzwania w tym zakresie to m.in. zwiększenie aktywności osób dorosłych w zakresie uczestnictwa w szkoleniach, wyposażenie absolwentów różnych szkół w umiejętność uczenia się przez całe życie (gdyż raz zdobyta wiedza szybko się dezaktualizuje, a rynek pracy bardzo szybko się zmienia), współpraca przedsiębiorców i szkół w celu budowania dobrych i funkcjonalnych programów nauczania oraz dbałość o rozwój umiejętności miękkich pracowników.
- » Zmiana wizerunku kształcenia zawodowego, rozwój doradztwa zawodowego, rozwój systemu kursowego, zwiększenie ilości godzin praktycznych w szkołach, nacisk na ciągłe kształcenie i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli.
- » Intensyfikacja współpracy uczelni i szkół ponadgimnazjalnych z biznesem w zakresie opracowywania programów nauczania odpowiadających aktualnym potrzebom gospodarki i tempu postępu technologicznego.
- » Standaryzacja działalności, zakresu i jakości usług centrów aktywizacji zawodowej działających przy powiatowych urzędach pracy. Centra powinny posiadać jednolity system służący do pomiaru efektywności prowadzonych działań, a wysokość wynagrodzeń pracowników centrów powinna zostać powiązana z efektywnością ich pracy.
- » Zwiększenie wykorzystania Internetu dla celów kształcenia, m.in. poprzez szersze niż dotychczas wykorzystanie e-learningu i metod kształcenia na odległość.

WSPÓŁPRACA SEKTORA NAUKI, MŚP I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA RZECZ INNOWACJI

REKOMENDACJE

- ▶ Programowanie szeroko zakrojonych działań na rzecz rozwoju świadomości i postaw innowacyjnych, przedsiębiorczych i prośrodowiskowych. Istotną barierą dla innowacyjnego rozwoju kraju i regionów jest niska świadomość i słabe postawy proinnowacyjne zarówno po stronie gospodarki i nauki, jak i władz publicznych. Bariery mentalne, wynikające z braku świadomości możliwości i korzyści płynących z innowacyjności i współpracy świata nauki z gospodarką, rodzą konsekwencje w postaci niskich nakładów na B+R (w szczególności w sektorze prywatnym), braku efektywnej współpracy nauki z gospodarką oraz niskiego poziomu innowacyjności polskich przedsiębiorstw. Podobne problemy dotyczą przedsiębiorczości i ochrony środowiska.
- ▶ Optymalizacja procesu zarządzania w przedsiębiorstwie oraz optymalizacja samego procesu wdrożenia innowacji – skrócenie czasu wprowadzenia innowacyjnych technologii bądź produktu na rynek. Innowacje nie mają racji bytu w firmach źle zarządzanych, czasem dla wdrożenia innowacji technologicznej wystarczy innowacja w procesach zarządzania przedsiębiorstwem.
- ▶ Budowanie świadomości, wiedzy i umiejętności przedsiębiorców i pracowników w obszarze reagowania na zmiany wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na sytuację przedsiębiorstwa, w tym zarządzania strategicznego i zasobami ludzkimi. Dostosowanie się do zmiany oraz innowacji stanowi główne źródło zwiększenia produktywności i wzrostu. Kluczowe jest także budowanie świadomości znaczenia i korzyści, jakie daje podnoszenie profesjonalnych kompetencji i uczenie przez całe życie. W tym celu ważne jest wzmocnienie sektora świadczącego usługi kształcenia nieformalnego, szczególnie w obszarze usług dla MŚP, tak aby był on w stanie utrzymać się bez względu na wysokość wsparcia ze środków publicznych.
- ▶ Ułatwienie dostępu do informacji dla mniejszych przedsiębiorców – docieranie do nich różnymi kanałami informacji np. poprzez lokalne samorządy, które powinny intensywniej włączyć się w proces wspierania przedsiębiorczości. Konieczna jest konsolidacja serwisów informacyjnych. Im bardziej rozdrobnione są bazy, tym większą rolę odgrywają usługi informacyjne o charakterze profesjonalnym, usługi doradcze proinnowacyjne lub w zakresie kojarzenia partnerów. W chwili obecnej obserwuje się niepokojące zjawisko mnożenia podobnych narzędzi, które mają charakter odtwórczy i powielają działania z wcześniejszych projektów, realizowanych przez innych beneficjentów. Zamiast kilku rozbudowanych narzędzi jest ich bardzo wiele, jednak wciąż większość ogranicza się do podstawowej wiedzy.
- ▶ Wspieranie rozwoju infrastruktury otoczenia biznesu o charakterze proinnowacyjnym. Należy skupić się na finansowaniu wyspecjalizowanych ośrodków (infrastruktury badawczej, parków technologicznych, inkubatorów itd.). Na obecnym etapie rozwoju badań w Polsce konieczna wydaje się inteligentna specjalizacja, tzn. skupienie się na udzielaniu wsparcia wybranym ośrodkom i projektom, których realizacja w największym stopniu przyczyni się do zwiększania przewagi konkurencyjnej. Niezbędne jest zapewnienie zachęt i możliwości współpracy pomiędzy naukowcami, publicznymi instytutami badawczymi i szkolnictwem wyższym a przemysłem.
- ▶ Stworzenie skutecznego instrumentarium wspierającego najlepsze projekty i podmioty w zakresie działalności B+R. O ile w skali gospodarki i znacznej większości sektorów gospodarki Polska nadal odstaje od pozostałych krajów Unii Europejskiej, co uzasadnia wsparcie na rzecz absorpcji technologii, o tyle w Polsce obecne są niezwykle prężnie rozwijające się przedsiębiorstwa i branże, które zarówno technologicznie, jak i organizacyjnie z powodzeniem konkurują z przedsiębiorstwami z zagranicy. Wsparcie nakierowane powinno być na projekty podwyższonego ryzyka i stymulować nakłady prywatne. Środki publiczne przeznaczane na dofinansowanie działalności badawczo-rozwojowej zasadniczo nie wypierają środków prywatnych, a są w stosunku do nich komplementarne.

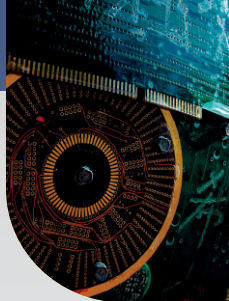
Adresaci rekomendacji:

Parlament, Rząd, władze samorządowe, samorząd gospodarczy, środowiska naukowe i akademickie, przedsiębiorcy sektora MŚP

Diagnoza stanu obecnego:

Niedostateczna współpraca nauki, biznesu i samorządu terytorialnego na rzecz innowacji. Przewlekłość procedur stosowanych przez uczelnie przy realizacji projektów badawczych.

WSPÓŁPRACA SEKTORA NAUKI, MŚP I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA RZECZ INNOWACJI

- » Wdrożenie programów i działań umożliwiających silną absorpcję technologii zagranicznych. Produktowność pracy w Polsce wynosi nieco ponad połowę produktywności krajów OECD. Absorpcja technologii jest dużo tańszym i mniej ryzykownym środkiem poprawy produktywności niż B+R. Dopóki więc luka produktywności w MŚP jest na tyle duża, wsparcie na absorpcję technologii będzie uzasadnione ekonomicznie. Powinno być ono realizowane za pomocą instrumentów zwrotnych. Pożądanym rozwiązaniem jest dalsze wspieranie finansowania tego typu projektów przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe, które mogłyby zostać dodatkowo dokapitalizowane, a także agencje regionalne lub instytucje komercyjne.
- » Podejmowanie działań służących rozwojowi adaptacyjności i absorpcji jako elementu programu rozwoju przedsiębiorstw. Program powinien być w odbiorze przedsiębiorstw jednym działaniem, dzięki czemu przedsiębiorcy otrzymaliby kompleksową informację, gdzie i jak mogą otrzymać wsparcie. Firmy sektora MŚP powinny otrzymać wsparcie na poziomie świadomościowym oraz narzędziowym. Wzmocnienie kadry zarządzającej MŚP w umiejętności i wiedzy z obszaru zarządzania zasobami ludzkimi to jedno z najważniejszych narzędzi pobudzania rozwoju kapitału ludzkiego oraz wykorzystywania jego potencjału.
- » Zmiana sposobu finansowania projektów naukowych w kierunku finansowania większej liczby projektów celowych kończących się wdrożeniem nowego produktu lub technologii na rynek.
- » Podjęcie wspólnych działań urzędników i przedstawicieli instytucji otoczenia biznesu już na etapie projektowania mechanizmów wsparcia przedsiębiorców. Tylko na tym etapie współpracy możliwe jest określenie najefektywniejszych mechanizmów i form wsparcia. Konsultacje gotowych projektów są nieskuteczne, gdyż wówczas nie ma już miejsca na kreatywność, brakuje możliwości dokonywania zasadniczych zmian w dokumentacji, a także brakuje czasu na wprowadzanie niezbędnych zmian.
- » Promocja przedsiębiorczości akademickiej oraz włączenie w program kształcenia inżynierów elementów zarządzania projektami i prawa własności intelektualnej.
- » Likwidacja bariery w postaci przewlekłego prowadzenia prac badawczo-naukowych szczególnie w tych dziedzinach, w których postęp technologiczny następuje bardzo szybko. Aby nadążyć za rynkiem, firma jest gotowa więcej zapłacić, ponieść większe ryzyko finansowe, ale mieć pewność, jak szybko prace się zakończą. Z punktu widzenia przedsiębiorców nie wystarczy, by prace B+R zakończyły się sukcesem – ważne, aby z rynkowego punktu widzenia, wykorzystanie ich efektów nie nastąpiło zbyt późno.
- » Zachęcanie przedsiębiorców do precyzyjnego formułowania oczekiwań wobec nauki oraz stworzenie systemu ułatwiającego tego typu komunikację.

FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH ROZWOJOWI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2014-2020

REKOMENDACJE

- ▶ Budowa spójnego i przejrzystego systemu wdrażania instrumentów wsparcia MŚP i start-upów z wykorzystaniem dotychczasowych doświadczeń instytucji wdrażających, wypracowaniem spójności poziomu centralnego z regionalnym oraz ujednoliceniem procedur aplikacyjnych na poziomie programów i regionów.
- ▶ Przekazywanie środków z budżetu Unii Europejskiej na zasadzie zaliczek dla kraju członkowskiego, co jest gwarantem bezpieczeństwa budżetowego na poziomie narodowym.
- ▶ Dopasowanie programów i instrumentów wsparcia do specyfiki regionu – regionalizacja.
- ▶ Zmiana podejścia do kwalifikowania dużych projektów do pomocy Unii Europejskiej. Obecnie obowiązujące podejście proceduralne powinno być zmienione na podejście nakierowane na realizację wyznaczonych celów.
- ▶ Uproszczenie procedur w przypadku ubiegania się o dotacje przedsiębiorstw sektora MŚP - wnioskowanie o kilkaset tysięcy powinno być łatwiejsze od ubiegania o kilkadziesiąt milionów. Firmy sektora MŚP nie dysponują zasobami porównywalnymi z dużymi podmiotami, dlatego pozyskiwanie przez nie dotacji powinno być prostsze i szybsze.
- ▶ Ograniczenie obowiązków beneficjentów poprzez skrócenie okresu przechowywania dokumentacji projektowej oraz wprowadzenie możliwości zryczałtowanego rozliczania kosztów zarządzania (ryczałt rzeczywisty bez konieczności rozliczania kosztów i dokumentów księgowych).
- ▶ Podjęcie działań w celu budowy świadomości i zachęcania przedsiębiorców sektora MŚP do realizacji inwestycji rozwojowych. Obecnie tylko co szósta firma sektora MŚP w Polsce realizuje projekty inwestycyjne.
- ▶ Łączenie instrumentów inżynierii finansowej z systemem dotacyjnym np. poprzez możliwość umorzenia części kredytu czy odsetek od kredytu.
- ▶ Włączenie w system dystrybucji unijnych środków pomocowych instrumentów inżynierii finansowej. Zastosowanie instrumentów inżynierii finansowej (poręczenia, pożyczki, fundusze kapitałowe) daje możliwość wielokrotnego „obrotu” środkami publicznymi. Większy potencjał finansowy pozwala na szersze zaspokojenie zapotrzebowania na pomoc publiczną i poprawę efektywności (większa skala wsparcia umożliwia uzyskanie znacząco wyższych efektów mnożnikowych w postaci inwestycji prywatnych). Ponadto, urynkowanie procesu wsparcia pozwoli na dokonanie naturalnej selekcji projektów po stronie beneficjentów w oparciu o kryteria ekonomiczne. Dotacje powinny być preferowaną formą wsparcia jedynie w projektach, które są obciążone dużym ryzykiem, np. projektach wysoce innowacyjnych.
- ▶ Zwiększanie roli funduszy pożyczkowych, poręczeniowych i kapitału zaangażowanego jako wysoko ocenianych form wsparcia w zakresie rozwoju systemu instytucjonalnego otoczenia biznesu. Większość klientów funduszy prowadzi działalność w branżach innowacyjnych, reprezentując przemysł wysokich technologii (ok. 70% klientów funduszy tego typu) i w szerokim zakresie współpracuje z uczelniami wyższymi i jednostkami badawczymi (ok. 50%). Również wsparcie dla młodych, innowacyjnych przedsiębiorstw za pośrednictwem funduszy kapitału zaangażowanego, jako instrument o wysokiej adekwatności i efektywności, powinno być kontynuowane.
- ▶ Wprowadzenie preferencji dla MŚP na etapie wyboru projektów i doboru intensywności wsparcia, w szczególności w zakresie wsparcia o charakterze absorpcji rozwoju technologii. Ponadto wsparcie bezpośrednie dla MŚP powinno być udzielane przy jednoczesnym komplementarnym wsparciu doradczym, głównie w sferze organizacyjno-zarządczej.

Adresaci rekomendacji:

- Rząd, instytucje zaangażowane w proces wdrażania funduszy unijnych
- Parlament Europejski, Komisja Europejska

Diagnoza stanu obecnego:

Brak przemyślanego i spójnego modelu finansowania przedsiębiorstw z sektora MŚP. Wysokie koszty aplikowania o środki pomocowe jako bariera w zakresie ubiegania się o dofinansowanie projektów. Brak możliwości łączenia różnych mechanizmów wsparcia.

FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH ROZWOJOWI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2014-2020

- » Ukierunkowanie wsparcia publicznego na najlepiej rokujące sektory gospodarki. Wsparcie w sektorach kluczowych dla powstawania projektów o najwyższym poziomie innowacyjności przynosi najlepsze efekty w zakresie wzrostu produktywności. Sektory wybrane do wsparcia muszą dysponować przewagami konkurencyjnymi innymi niż niskie koszty czynników produkcji. Muszą funkcjonować w nich podmioty, które mają duży potencjał wzrostu z uwagi na chłonny rynek, dostęp do wykwalifikowanych kadr i odpowiednie wyposażenie technologiczne. Wsparcie państwa ma przyspieszyć naturalnie zachodzące w nich procesy wzrostu.
- » Wprowadzenie możliwości współwystępowania różnych instrumentów wsparcia zwrotnego np. instrumentów kredytowych, gwarancyjnych i kapitałowych wobec danego beneficjenta (instrumenty częściowe).

KLASTRY

Adresaci rekomendacji:

- Rząd, władze samorządowe, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorstwa sektora MŚP, duże firmy
- Parlament Europejski, Komisja Europejska

Diagnoza stanu obecnego:

Niedostateczna polityka w zakresie wsparcia klastrów w Polsce. Słaba promocja już istniejących klastrów. Niski kapitał społeczny przedsiębiorców.

REKOMENDACJE

- » Zwiększenie skali działań na rzecz inicjatyw klastrowych. Tego rodzaju instrumentom istotne znaczenie przypisują współczesne teorie ekonomiczne, jak również wyniki badań ewaluacyjnych, według których inicjatywy sieciowe, klastrowe stanowią bardzo istotny i warty wyróżnienia składnik procesu wspierania innowacyjności. Konieczna jest jednak redefinicja działań na rzecz rozwoju klastrów. Kooperacja pomiędzy firmami odbywająca się w formie klastrów jest zjawiskiem powstającym w dużej mierze samorzutnie. Dlatego interwencje państwa powinny koncentrować się na wspomaganie pojawiających się inicjatyw klastrowych, a nie bezpośredniej kreacji powiązań pomiędzy przedsiębiorstwami.
- » Wzmocnienie polityki klastrowej jako polityki określającej ramy, a nie kierunki działań klastrów.
- » Wspieranie ze środków publicznych działań mających na celu budowę świadomości o zaletach współpracy między przedsiębiorstwami, organizacjami otoczenia biznesu i jednostkami B+R w celu zintensyfikowania aktywności klastrów oraz zniwelowania barier takich jak obawa przed wewnętrzną konkurencją i brak dostatecznego zaufania wobec innych członków klastra.
- » Inicjowanie przez duże firmy procesu budowy powiązań o charakterze kooperacyjnym we współpracy z kontrahentami i poddostawcami z sektora MŚP, z udziałem jednostek B+R.
- » Ustanowienie preferencji w finansowym wsparciu ze środków publicznych dla tych klastrów, które są zorientowane na innowacje oraz nowe technologie.
- » Promocja najprężniej działających klastrów jako modelowych przykładów dla innych przedsiębiorców.

OTOCZENIE WPŁYWAJĄCE NA DZIAŁALNOŚĆ MŚP

REKOMENDACJE

- ▶ Wprowadzenie zmian w systemie kontroli MŚP. Obecnie w naszym kraju istnieje ponad 40 instytucji mogących skontrolować firmę. Przepisy regulujące kontrole zmieniły się w ostatnich latach na korzyść przedsiębiorcy, jednak nie ograniczono liczby instytucji kontrolujących. Pomimo tego, iż przepisy co do zasady nie dopuszczają możliwości prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie, to ilość wyjątków od tej reguły wypaczyła sens ustawy.
- ▶ Poprawa jakości prawa, w tym prawa podatkowego regulującego działalność MŚP. Polscy przedsiębiorcy na co dzień funkcjonują w otoczeniu dramatycznie złej legislacji, ogromnej szczegółowości przepisów i nieprecyzyjnej terminologii. Należy zmienić system stanowienia nowych przepisów prawa, natomiast w zakresie nowelizacji istniejących przepisów, szczegółowo badać wszelkie zapisy w kontekście ich wpływu na inne ustawy. Poprawa jakości stanowionego prawa, a także powszechność kasowego rozliczania VAT i podatku dochodowego znacząco wzmocni sektor MŚP.
- ▶ Podjęcie działań w zakresie uelastycznienia polskiego prawa pracy.
- ▶ Konieczność doprecyzowania pojęcia rażąco niskiej ceny w przepisach dotyczących zamówień publicznych oraz dokonania zmian w przepisach określających warunki przetargu ograniczonego – by zamawiający mogli w większym zakresie stosować ten tryb umożliwiający selekcję i wybór wiarygodnego wykonawcy.
- ▶ Wprowadzenie regulacji w zakresie leasingu konsumenckiego. Obecnie 1/3 konsumentów deklaruje chęć posiadania dóbr przez określony czas bez konieczności nabycia ich.
- ▶ Stworzenie większej rezerwy dla rynku venture. Rynki kapitałowe wysokiego ryzyka oraz sekurytyzacji związanych z innowacjami aktywów (np. własności intelektualnej) są kluczowymi źródłami finansowania dla wielu innowacyjnych firm i powinny być szczególnie brane pod uwagę w nowym systemie wsparcia.
- ▶ Kontynuowanie szerokiego pakietu instrumentów w postaci wsparcia bezpośredniego dla przedsiębiorstw, wsparcia dla instytucji otoczenia biznesu oraz rozwoju kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach w ramach jednego programu rozwoju przedsiębiorstw.
- ▶ Z uwagi na różnorodny charakter potrzeb i problemów, leżących u podstaw niskiej konkurencyjności i innowacyjności polskich MŚP, celowe jest zachowanie szerokiego zakresu wsparcia w postaci komplementarnych i ściśle ukierunkowanych działań. Szczególnie istotne jest podnoszenie skuteczności i efektywności instytucji otoczenia biznesu, zwiększenie zakresu świadczonych przez nie usług, lepsze dostosowanie do potrzeb przedsiębiorstw oraz rozszerzenie zakresu stosowania wsparcia zwrotnego.
- ▶ Większe dopasowanie oferty instytucji publicznych dla MŚP oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą z dostępnymi instrumentami rynkowymi. W obecnej sytuacji oferty instytucji publicznych i prywatnych (banków, instytucji finansowych czy instytucji otoczenia biznesu, etc.) nakładają się na siebie lub nawet konkurują ze sobą. Oferty te powinny się uzupełniać, a wsparcie publiczne powinno być adresowane dla podmiotów niespełniających wymogów instytucji prywatnych np. mikro firm oraz kierowane na projekty najbardziej innowacyjne, które nie mogą uzyskać finansowania na rynku ze względu na wysoki poziom ryzyka. Konieczne są w tym zakresie zmiany systemowe dotyczące podejmowania ryzyka w ramach wsparcia dla MŚP.

Adresaci rekomendacji:

- Parlament, Rząd, władze samorządowe, organizacje otoczenia biznesu
- Parlament Europejski, Komisja Europejska

Diagnoza stanu obecnego:

Elementy analizy SWOT sektora MŚP:

- silne strony: duża elastyczność MŚP w dostosowaniu się do warunków rynkowych;
- słabe strony: niska innowacyjność, brak planowania strategicznego, ograniczone zasoby;
- szanse: utrzymywanie się wysokiego popytu wewnętrznego, wykorzystanie unijnych środków pomocowych, ogromny potencjał rozwoju;
- zagrożenia: ciągłe zmiany prawne, niska jakość prawa, uciążliwość kontroli, brak dostępu do zwrotnego finansowania zewnętrznego.

OTOCZENIE WPŁYWAJĄCE NA DZIAŁALNOŚĆ MŚP

- » Wspieranie działań promujących „politykę II szansy”. Badania pokazują, że jednym z problemów przedsiębiorców z sektora MŚP jest brak wiedzy o mechanizmach rządzących upadłością, w tym przede wszystkim uregulowań prawnych. Ponadto na przedsiębiorcach, którzy ponieśli porażkę biznesową, ciąży w społeczeństwie swoiste piętno, które utrudnia im powrót do działalności gospodarczej. Tymczasem firmy prowadzone przez „byłych przedsiębiorców” dysponują doświadczeniem i umiejętnościami pozwalającymi im na lepsze funkcjonowanie w konkurencyjnym środowisku. Polityka II szansy powinna służyć poszerzaniu wiedzy MŚP w zakresie upadłości i minimalizować skutki społeczne upadłości. Niezwykle ważnym elementem tej polityki są również zmiany w prawie pozwalające na szybki „restart” upadłych przedsiębiorców.

FIRMY RODZINNE

Adresaci rekomendacji:

Parlament, Rząd, władze samorządowe, samorząd gospodarczy, szkolnictwo zawodowe

Diagnoza stanu obecnego:

Nieprzyjazny dla firm rodzinnych system podatkowy. Zanik szkolnictwa zawodowego utrudniający dobór kadr w firmach rodzinnych.

REKOMENDACJE

- » Wyeliminowanie z systemu podatkowego (szczególnie w zakresie podatku od darowizn, opodatkowania dywidend i podatku majątkowego) zbędnych utrudnień w przenoszeniu własności przedsiębiorstw.
- » Złagodzenie rygorów związanych ze spadkobraniem: podatek od spadków i darowizn nie motywuje do przekazywania majątku członkom rodziny.
- » Poprawa systemu kształcenia zawodowego i zawodów rzemieślniczych, na których od lat opierają się firmy rodzinne. Postulat zwiększenia liczby szkół zawodowych oraz ich rangi wśród placówek edukacyjnych.
- » Wypracowanie efektywnego modelu pozwalającego zminimalizować problem i skutki zatorów płatniczych między kontrahentami.
- » Promocja modelu prowadzenia firm rodzinnych w Polsce. Firmy rodzinne mają większą zdolność do przetrwania trudnych okresów niż inne i są naturalnym inkubatorem przedsiębiorczości.

INTELIGENTNA ENERGETYKA DLA MŚP I GOSPODARSTW DOMOWYCH

REKOMENDACJE

- ▶ Kształcenie kadr innowacyjnej gospodarki kraju oparte m.in. o nowe kierunki w zakresie: biotechnologii, technologii lifescience, genetyki, energetyki, elektroniki, nowych materiałów i technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
- ▶ Podejmowanie działań w zakresie promocji postaw proekologicznych, w tym oszczędzania energii oraz budowy świadomości odbiorców jako równorzędnego partnera w odbiorze i produkcji energii.
- ▶ Dążenie do energetycznego wykorzystania śmieci (odpadów) jako nowego zasobu energetycznego.
- ▶ Przemodelowanie rynku odbiorców energii w zakresie ceny, wprowadzenia produkcji samodzielnej i świadomości spraw środowiskowych oraz dostawców w zakresie monitoringu sieci, wprowadzenia zdalnych mechanizmów informujących o efektywności i awariach oraz lepszego przewidywania popytu i podaży na energię.
- ▶ Podejmowanie przez duże firmy i MŚP działające na tym samym terenie oraz inne podmioty (m.in. samorząd terytorialny i podległe mu jednostki) wspólnych negocjacji cen jednostkowych energii w celu obniżenia kosztów.
- ▶ Uwzględnianie w specyfikacjach istotnych warunków zamówień publicznych, kryteriów w zakresie kosztów eksploatacji nowych lub remontowanych budynków.
- ▶ Stały monitoring wprowadzania programów oszczędności energii w budynkach użyteczności publicznej, jak i u klientów indywidualnych. Jedną z przesłanek innowacyjnej gospodarki powinna być niska energochłonność, a co za tym idzie – niska emisyjność. W tym celu należy prowadzić okresowe audyty energetyczne w celu dalszej poprawy efektywnego zużycia energii.

Adresaci rekomendacji:

Rząd, władze samorządowe, samorząd gospodarczy, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorstwa sektora MŚP

Diagnoza stanu obecnego:

Brak systemów szkolenia dla kadry z sektora energetyki. Brak świadomości firm i odbiorców indywidualnych o konieczności podejmowania działań optymalizujących zużycie energii. Zbyt małe wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.

SĄSIEDZTWO WSCHODNIE

REKOMENDACJE

- ▶ Pragmatyzacja polskiej polityki zagranicznej - Polska jako lider i główna siła napędowa wschodniej polityki Unii Europejskiej powinna wywierać presję na obie strony celem poprawy warunków współpracy gospodarczej. Należy wzmocnić związki między dyplomacją tradycyjną a ekonomiczną, dążąc w ten sposób do gospodarczej polityki zagranicznej.
- ▶ Przygotowywanie przez organizacje samorządu gospodarczego odrębnych strategii biznesowych dla MŚP w odniesieniu do poszczególnych państw Sąsiedztwa Wschodniego z pełnym poszanowaniem ich uwarunkowań wewnętrznych.
- ▶ Wspieranie liberalizacji ruchu granicznego pomiędzy państwami Sąsiedztwa Wschodniego i Unią Europejską. Wprowadzenie ruchu bezwizowego będzie miało istotny wpływ na operacyjną efektywność relacji międzypaństwowych, natomiast utworzenie przyjaznego systemu pozwoleń na pracę pozwoli postrzegać migrację ludności z obszarów post-radzieckich jako szansę na rozwój, a nie zagrożenie.

Adresaci rekomendacji:

- Rząd, władze samorządowe
- Komisja Europejska

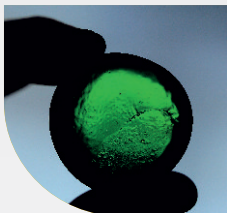

SĄSIEDZTWO WSCHODNIE

Diagnoza stanu obecnego:

Obecna polityka dotycząca krajów sąsiedzkich Unii Europejskiej na Wschodzie nie wykorzystuje w pełni kapitału ludzkiego i ekonomicznego tych regionów. Niedostateczna integracja z krajami Sąsiedztwa Wschodniego, utrudniona dodatkowo przez wizy i regulacje w zakresie ruchu przygranicznego.

- » Tworzenie oraz wdrażanie przyszłościowych projektów międzynarodowych, szczególnie transgranicznych, z państwami Sąsiedztwa Wschodniego w dziedzinach wspierających MŚP, wobec obserwowanych przejawów pewnej marginalizacji Europy na światowej scenie gospodarczej:
 - transfer know-how oraz innowacji (konferencje, warsztaty międzynarodowe),
 - budowa zaufania i kontaktów międzyludzkich (szkolenia międzynarodowe),
 - nauczanie języków obszarów wschodnich (licencjaty językowe, językowe studia podyplomowe).
- » Rozwój infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej usprawniającej swobodny przepływ towarów i usług między państwami Sąsiedztwa Wschodniego a Unią Europejską.
- » Pełniejsze wykorzystanie potencjału „Polonii” skupionej wokół polskich placówek dyplomatycznych oraz bilateralnych izb gospodarczych zagranicą.
- » Wprowadzanie spółek z państw Sąsiedztwa Wschodniego na warszawską Giełdę Papierów Wartościowych jako szansa na wdrożenie w tych państwach reguł europejskiego biznesu weryfikujących potencjał oraz możliwości działalności MŚP.

SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU, ETYKA W BIZNESIE

Adresaci rekomendacji:

Rząd, władze samorządowe, samorząd gospodarczy, przedsiębiorcy sektora MŚP

Diagnoza stanu obecnego:

Niski kapitał społeczny zarówno wśród obywateli i przedsiębiorców, jak i urzędników. Brak promocji postaw społecznej odpowiedzialności biznesu. Wizerunek przedsiębiorców w społeczeństwie kształtowany przez pryzmat jednostkowych nadużyć.

- » Promowanie i edukowanie o społecznej odpowiedzialności biznesu przedsiębiorców, instytucji, urzędów itp. poprzez samorząd terytorialny i gospodarczy, który działając na poziomie regionalnym i lokalnym, ma większe szanse na dotarcie z informacją do przedsiębiorców. Wykorzystanie w tym celu aktywności Rad ds. Społecznej Odpowiedzialności Biznesu działających przy urzędach marszałkowskich.
- » Uświadamianie na wszystkich szczeblach edukacji, czym jest społeczna odpowiedzialność biznesu. Promocja tej tematyki wśród przyszłych pracowników i pracodawców przyczyni się do odpowiedzialnej działalności w przyszłości.
- » Zintensyfikowanie prac Rady ds. Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw przy Ministrze Gospodarki i rozważenie wprowadzenia zasad CSR jako jednego z kryterium wyboru w procedurze zamówień publicznych.
- » Zmiana przepisów prawa pracy dot. zatrudniania pracowników tak, żeby była możliwa likwidacja tzw. umów śmieciowych, bez utraty przez przedsiębiorców możliwości elastycznego kształtowania poziomu zatrudnienia.
- » Rozszerzenie i wzmocnienie finansowe działań dotyczących promowania idei CSR (na poziomie regionalnym – projekty 8.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i na poziomie krajowym – projekty 2.1.2 PO KL – w drugim przypadku umożliwienie składania wniosków przez partnerów społecznych działających na poziomie regionalnym).
- » Działania zmierzające do poprawy wizerunku polskiego biznesu w społeczeństwie oraz szczególnej dbałości przedsiębiorców o wysokie standardy prowadzenia działalności gospodarczej i przestrzegania norm etycznych w biznesie.

REKOMENDACJE

LAUREACI I EDYCJI PROGRAMU „SAMORZĄD, KTÓRY WSPIERA MŚP”

Program, jako przedsięwzięcie towarzyszące I Europejskiemu Kongresowi MŚP, jest skierowany do jednostek samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego, powiatowego i lokalnego. Celem programu jest wyłonienie i promocja samorządów, które są liderami w stwarzaniu przedsiębiorstwom sektora MŚP dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej oraz w szczególny sposób wspierają rozwój tego sektora.

W wyniku analizy wniosków i ankiet nadesłanych przez uczestników Programu, Kapituła pod przewodnictwem Janusza Steinhoffa - Przewodniczącego Rady Krajowej Izby Gospodarczej i Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach, wyłoniła Laureatów, którzy otrzymali certyfikat oraz tytuł i logo promocyjne „SAMORZĄD, KTÓRY WSPIERA MŚP”

Laureatami I edycji Programu zostały:

- w kategorii Miasto – **Urząd Miejski w Gliwicach**,
- w kategorii Gmina wiejska – **Urząd Gminy Pawłowice**.

Prezydent Gliwic Zygmunt Frankiewicz oraz Wójt Gminy Pawłowice Damian Galusek odebrali także statuetki Liderów, którzy wspierają MŚP.

Uroczyste wręczenie certyfikatów i wyróżnień odbyło się podczas I Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, w trakcie sesji „Zadania samorządu terytorialnego i administracji centralnej w zakresie wspierania MŚP”

Już dziś zapraszamy samorzady do udziału w II edycji Programu, który będzie wydarzeniem towarzyszącym II Europejskiemu Kongresowi Małych i Średnich Przedsiębiorstw Katowice 2012.

Zygmunt Frankiewicz
Prezydent Gliwic

Damian Galusek
Wójt Gminy Pawłowice

RADA PROGRAMOWA / PROGRAM COMMITTEE EUROPEJSKIEGO KONGRESU MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW

PRZEWODNICZĄCY:

Prof. dr hab. inż. Jerzy Buzek

Przewodniczący Parlamentu Europejskiego

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO:

Janusz Steinhoff

Przewodniczący Rady Krajowej Izby Gospodarczej oraz Przewodniczący Rady Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach, Wicepremier, Minister Gospodarki w rządzie Jerzego Buzka

SEKRETARZ:

Tadeusz Donocik

Prezes Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach oraz Wiceprezes Krajowej Izby Gospodarczej

CZŁONKOWIE RADY PROGRAMOWEJ:

Olgierd Dziekoński

Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP

Michał Boni

Minister, Członek Rady Ministrów, Przewodniczący Komitetu Stałego Rady Ministrów

Jan Krzysztof Bielecki

Przewodniczący Rady Gospodarczej przy Prezesie Rady Ministrów

Elżbieta Bieńkowska

Minister Rozwoju Regionalnego

Barbara Kudrycka

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Damian Zimoń

Arcybiskup Metropolita Katowicki

Tadeusz Szurman

Biskup Diecezji Katowickiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego

Paweł Anweiler

Biskup Diecezji Cieszyńskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego

Włodzimierz Kac

Przewodniczący Gminy Wyznaniowo-Żydowskiej w Katowicach

Małgorzata Handzlik

Posel do Parlamentu Europejskiego

Danuta Hübner

Posel do Parlamentu Europejskiego

Jan Olbrycht

Posel do Parlamentu Europejskiego

Jerzy Samborski

Vice President Small and Medium Entrepreneurs Union of the European People's Party, President UNICORN – European Union of Small and Medium Enterprises and of Middle Class

Andrzej Arendarski

Prezes Krajowej Izby Gospodarczej

Jerzy Bartnik

Prezes Związku Rzemiosła Polskiego

Henryka Bochniarz

Prezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan

Marek Goliszewski

Prezes Business Centre Club

Bożena Lublińska-Kasprzak

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości

Piotr Wojacek

Prezes Zarządu Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA

Krzysztof Pietraszkiewicz

Prezes Związku Banków Polskich

Ludwik Sobolewski

Prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA

Mirosław Marek

Wiceprezes Zarządu DGA SA

Jan Rączka

Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Marek Szczepański

Dyrektor Departamentu Programów Europejskich Banku Gospodarstwa Krajowego

Zygmunt Łukaszczyk

Wojewoda Śląski

Adam Matusiewicz

Marszałek Województwa Śląskiego

Piotr Uszok

Prezydent Miasta Katowice

Grażyna Dziedzic

Prezydent Miasta Ruda Śląska

Zygmunt Frankiewicz

Prezydent Miasta Gliwice

Adam Fudali

Prezydent Miasta Rybnik

Kazimierz Górski

Prezydent Miasta Sosnowca

Dawid Kostempski

Prezydent Miasta Świętochłowice, Przewodniczący Górnośląskiego Związku Metropolitalnego

Andrzej Kotala

Prezydent Miasta Chorzów

Jacek Krywult

Prezydent Miasta Bielska-Białej

Małgorzata Mańka-Szulik

Prezydent Miasta Zabrze

Krzysztof Matyjaszczyk

Prezydent Miasta Częstochowa

Zbigniew Podraza

Prezydent Miasta Dąbrowa Górnicza

Michał Kleiber

Prezes Polskiej Akademii Nauk

Andrzej Jajszczyk

Dyrektor Narodowego Centrum Nauki

Krzysztof J. Kurzydłowski

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Prof. dr hab. Wiesław Banyś

Rektor Uniwersytetu Śląskiego

Prof. dr hab. inż. Andrzej Karbownik

Rektor Politechniki Śląskiej

Prof. dr hab. Andrzej Klasik

Rektor Górnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości im. K. Goduli w Chorzowie

Prof. dr hab. Jan Pyka

Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach

Prof. dr hab. Marek Szczepański

Kierownik Zakładu Socjologii Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego

Jan Malicki

Dyrektor Biblioteki Śląskiej

Jacek Matusiewicz

Prezes Zarządu Funduszu Górnośląskiego SA

Kamil Durczok

Redaktor Naczelny FAKTY TVN

Krzysztof Fijałek

Redaktor Naczelny portalu INTERIA.PL

Maciej Głogowski

Szef Redakcji Ekonomicznej Radia TOK FM

Ryszard Hińcza

Dyrektor, Redaktor Naczelny Polskie Radio SA

Paweł Lisicki

Redaktor Naczelny Rzeczpospolita

Roman Młodkowski

Dyrektor Programowy TVN CNBC Biznes

Tadeusz Mosz

Redaktor, Telewizja Polska SA

Jerzy Podsiadło

Prezes Zarządu Węgłokoks SA

Stanisław Więcek

Przewodniczący Rady Nadzorczej Energoinstal SA

PARTNERZY EUROPEJSKIEGO KONGRESU MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW

Biznesowy partner merytoryczny Kongresu/ Business Key Partner of the Congress

Biznesowy Partner Instytucjonalny Kongresu/ Institutional Business Partner of the Congress

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Biznesowy partner główny sesji/ Main Business Partner of the Session

GIEŁDA PAPIERÓW
WARTOŚCIOWYCH
W WARSZAWIE

Member of UniCredit Group

TAURON
POLSKA ENERGIA

Biznesowy partner merytoryczny sesji/ Business Key Partner of the Session

GÓRNOŚLĄSKIE
PRZEDSIĘBIORSTWO
WODOCIĄGÓW
SPÓŁKA AKCYJNA

Partnerzy merytoryczni/ Key Partners

Euro - Centrum
Wokół poszanowania energii

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Związek Polskiego Leasingu

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Euro - Centrum
Park Naukowo-Technologiczny

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Sesja „Inteligentna energetyka dla MŚP i gospodarstw domowych” była współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

PATRONAT MEDIALNY W RAMACH EUROPEJSKIEGO KONGRESU MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW

Partner medialny/ Media Partner

Główny patronat medialny/ Main Media Patronage

**DZIENNIK
ZACHODNI**

**Puls
Biznesu**

onet.

EUROPERSPEKTYWY
www.europerspektywy.eu

**GAZETA
MSP** Małych i Średnich
Przedsiębiorstw

Patroni medialni/ Media Patrons

echo
miasta

Fakty
MAGAZYN GOSPODARCZY

**Forum Budownictwa
Śląskiego**

GOSĆ
NIEDZIELNY

ŚWIAT ELIT
MAGAZYN POLITYCZNO-BIZNESOWY

**INWESTYCJE
W INNOWACJE.PL**
Łączymy Partnerów Biznesowych
www.inwestycjewinnowacje.pl

naszemiasto.pl

NETTG.PL
**TG Trybuna
Górnicza**

InSilesia.pl
Pierwszy Śląski NewsWire

PANORAMA

**POLISH
MARKET**

**THE WARSAW
VOICE**
Multimedia Platform in Poland

INTRODUCTORY WORD

The 1st European Congress of Small and Medium Size Enterprises is over. It was an exceptional meeting – business summit which grouped representatives of SMEs and large companies, academic world, business environment institutions and representatives of local and central administration. During two days, Katowice turned into a capital of small and medium entrepreneurship, taking a particular place on the economic map of Europe, becoming a forum of many debates and discussions relating to the present state of the SMEs' sector in Poland, marking the directions of its development and opportunities which are open for the Polish entrepreneurship.

The significance of the Congress was imparted by the Honorary Patronage of the President of the Republic of Poland – Bronisław Komorowski. The ceremonial inauguration was honoured by the presence of the Prime Minister – Donald Tusk, President of the European Parliament – professor Jerzy Buzek, Deputy Prime Minister and Minister of Economy – Waldemar Pawlak, Secretary of State in the President's Office – Olgierd Dziekoński, Deputy President of Eco-Soc – Jacek Krawczyk and Henri Malosse – President of the Group of Employers in the Eco-Soc.

When the concept of the Congress was born, we fully realized that it is a huge and difficult challenge for us – difficult but not impossible.

However, the Congress surpassed our imagination and expectations. Thanks to the support of our partners in particular sessions, members of the Patronage Council and mass media, we managed successfully to organise a huge international event. Meeting of the sector of Small and Medium Size Enterprises enabled articulation of many problems with which our entrepreneurs have to cope in their everyday practice, which was a subject of each twelve panel sessions. The debates were summed up in the form of demands which we expressed as recommendations for the new government, Parliament, European Commission, European Parliament, local and regional administration, business organisations, scientific and research circles or mass media, which constitute the subject of this publications.

I am convinced that all these recommendations will find their addressees, and the addressees will find guidelines which may constitute good starting points for a new approach to the question of SMEs. Implementation of the worked out recommendations should accelerate the development of SMEs, enhance their competitive edge, generate tendency to use the most modern technologies and innovations in various areas of human activity to make entrepreneurship the Polish and European asset.

We are fully aware that the material which you receive now is not complete and we would appreciate any comments or suggestions. Your opinions will be invaluable for creation of concepts – the issues on which the 2nd European Congress of Small and Medium Size Enterprises will focus. The interest in the Congress and ever growing need for dialogue and integration of business circles have made us start first talks and take first steps aiming at continuation of this idea.

I would like to thank once more all of you for your contribution and assistance in organisation of the Congress and to invite you in autumn to Katowice for a common debate!

Tadeusz Donocik
President of the Chamber
of Commerce and Industry
in Katowice

FRAGMENTS OF SPEECHES DELIVERED DURING THE PLENARY SESSION OF THE EUROPEAN CONGRESS OF SMALL AND MEDIUM SIZE ENTERPRISES INCLUDING RECOMMENDATIONS DIRECTED TO:

Bronisław Komorowski
President of the
Republic of Poland

“A great challenge which is facing small and medium size enterprises is to make them build up their future on the basis of a proper approach to the question of innovativeness. Of course, greater courage on the market and greater flexibility constitute huge assets of SMEs, however, also innovativeness, which means modern way of thinking about themselves, about the economy of our country and about the European economy. That is a great common challenge which is facing us.”

Donald Tusk
Prime Minister

“Polish entrepreneurs, particularly small and medium ones, who shield us against contemporary threats, must also count on support provided by the state. I know that your experiences prove that much more often the state disturbs you than helps you, but we have to strive together consistently to change this state of the art. It is one of the reasons why I took the decision to make the prime minister in the future government responsible for deregulation – so much needed by you.”

“You – as small and medium size entrepreneurs – have the right to speak with full voice and to demand trust on the European level. Small and medium entrepreneurship has the right to expect from politicians and leaders in whole Europe, also in Poland, that they should guarantee trust, peace and order. Small and medium entrepreneurship functions in the best way when trust is accompanied by a feeling of safety, predictability and stability of development. It is today the main task of politicians, both in Europe, and in Poland: to secure stability, safety and mutual trust.”

“We will strive for preparation of legal grounds which will enable participation in public procurement in a greater extent, to make them available for SMEs. Public procurement cannot be monopolized by the biggest players.”

“I will vehemently fight to make the Polish entrepreneurship sound proudly. Now, it is the time for common action. It is the time when the Polish enterprise which we call the Republic of Poland, is managed with such faith, energy and hope as you represent in the everyday practice in your enterprises.”

Waldemar Pawlak
Deputy Prime Minister,
Minister of Economy

“Small and medium size enterprises are the most important tissue of the economy. I congratulate the organisers of the idea to create the forum of enterprises.”

- PARLIAMENT, GOVERNMENT, LOCAL AND REGIONAL ADMINISTRATION, BUSINESS ASSOCIATIONS, BUSINESS ENVIRONMENT INSTITUTIONS, INSTITUTIONS OF PUBLIC ADMINISTRATION, INSTITUTIONS ENGAGED IN THE PROCESS OF IMPLEMENTATION OF EU FUNDS, ENTREPRENEURS FROM THE SMES' SECTOR, ACADEMIC WORLD
- EUROPEAN PARLIAMENT, EUROPEAN COMMISSION

"SMEs generate now about 60 % of the EU budget and GDP and they account for almost 70 % of jobs in the whole European Union. **That is why it is so important to solve the question of their access to capital or creation of the European patent system.** Let us remember – the more dynamically and effectively operating entrepreneurs today – it is a wealthier, more competitive and more safe European Union tomorrow."

"We should wish Polish entrepreneurs to use these means first of all for innovativeness. Our small and medium size enterprises develop very well and we may only congratulate them. However, they have one drawback – they have too little share in our export, which means that their activities are not fully innovative."

"One of the greatest assets of our country is entrepreneurship and energy of Poles liberated in 1989. It is due to them that the Polish economy – as the only one in the European Union – resisted the recession in 2009. Our entrepreneurs generate jobs and contribute to development of Poland but they are also our ambassadors abroad. One of the aims of the Polish presidency is to improve the situation of small and medium size enterprises in the whole European Union."

Prof. Jerzy Buzek
President of the European
Parliament

"In recent years, we have been observing the development of the SME sector in Poland. In years 2003-2008, the number of enterprises operating in our country increased by over 60 thousand. Year 2009, when all the EU countries were experiencing the results of the financial crisis, brought a decrease in the number of businesses by almost 120 thousand in comparison to the previous year. Nevertheless, the latest available data allows to hope that a positive trend will return - in 2010, more enterprises came into existence than the year before, also considerably less entrepreneurs ceased to conduct their business than in 2009. Last 10 years have also been a period of an increasing number of individuals employed in the SME sector – by 438 thousand."

"The last 23 years have shown that Poles are a nation which has entrepreneurship in its blood. **If there are favourable conditions** – Poles are willing to take their matters in their own hands."

Bożena Lublińska-Kasprzak
President of the Polish
Agency for Development
of Entrepreneurship

"The process of transformation of the Polish economy towards the model of the economy based on knowledge and innovativeness is unfeasible without involvement of SMEs and that is the reason why we should do our best to facilitate the access of these enterprises to innovations. The Congress of SMEs constitutes an excellent opportunity to discuss this subject."

"Internationalised SMEs create more jobs and introduce more often new products into the market. So, we should spare no efforts to create for Polish enterprises the best possible conditions for their international expansion."

Andrzej Arendarski
President of the National
Chamber of Commerce
and Industry

RECOMMENDATIONS

RECOMMENDATIONS

- ▶▶ Establishing parliamentary commission for SMEs and appointing in the Ministry of Economy a special service which would deal with issues connected with support and development of SMEs.
- ▶▶ Analogical actions in the EU forum: appointment of a Commission for SMEs in the European Parliament and establishing General Directorate SMEs in the European Commission.
- ▶▶ Making support for SMEs as one of horizontal policies of the European Union.
- ▶▶ Establishing pan-European organisation of SMEs with participation of the States of the Eastern Neighbourhood.
- ▶▶ Consolidation of entrepreneurs from the SMEs' sector in Poland in order to create a uniform, national, independent and self-ruling organisation, which could meet the legal conditions required for representation in the Tripartite Social and Economic Commission.
- ▶▶ Extension of cooperation between the local administration and business organisations. The local administration should be the main partner for solving SMEs' problems at the national and European level.
- ▶▶ Implementation of deregulation in all Member States in order to phase out barriers which make impossible entering by these companies foreign markets.
- ▶▶ Support for internationalisation of SMEs as a key element, which enhances competitiveness by promotion of export and support for participation in fairs and outward business missions.
- ▶▶ Facilitation for SMEs of access to information about programs which relate to cooperation with Latin America, Asia, Japan, Korea and Eastern Partnership countries, which open opportunities for establishing international contacts.
- ▶▶ Merging several independently operating regional offices of one country in Brussels into bigger organisms, which would group several units, likewise in the case of Italy, which will enhance their effectiveness and reduce costs of their operation.

Addressees of the recommendations:

- Parliament, Government, local and regional administration, business associations
- European Commission

Diagnosis of the present state:

High dispersion in the SMEs' sector which prevents effective participation in the dialogue with the government. Weak representation of SMEs interests in the Government, Parliament and at the EU level – in the European Commission and the European Parliament. Excessive number and inconsistency of legal regulations in the SMEs' sector in particular Member States. Weakness of SMEs in the sphere of internationalisation.

COOPERATION OF SMEs WITH THE LOCAL AND PUBLIC ADMINISTRATION

Addressees of the recommendations:

Parliament, Government, local and public administration, business environment institutions, entrepreneurs from the SMEs' sector

Diagnosis of the present state:

Lack of vision relating to support of SMEs at the central and local level. Weak cooperation of representatives of local and public administration with entrepreneurs. Lack of adequate promotion of successful administrative solutions leading the creation of friendly climate for operation of SMEs.

RECOMMENDATIONS

- » Creation of a governmental program supporting SMEs and comprehensive and consistent programs for supporting entrepreneurship at the local and regional level. In Poland, there is no program which would support SMEs – neither at the central nor local level. There is a need for such a program at the central level as it would oblige particular ministries to undertake immediate measures within specific fields. At the local level – its greatest advantage is a possibility to adapt it to local and regional conditions.
- » Creation of vision and implementation of scenarios of development oriented towards attractiveness and competitiveness of the regions, counties, towns and municipalities, together with business circles, business environment, experts and scientists, taking advantage of European experiences.
- » Raising awareness of public authorities that entrepreneurship has a social value and cannot be treated as an object – serving solely for tax revenues.
- » Having at least once a year a session of the regional, town, municipal and county council devoted to the diagnosis of the state of entrepreneurship in their territory, to the questions of economic development and to cooperation with SMEs.
- » Promotion of leading local administration units as role models in creation of favourable conditions for running business activity within the SMEs' sector and particular support for development of this sector; for example, by granting certificates and organization of competitions. A good example of such activity is an action which accompanies the European Congress of SMEs – the program "Administration which supports SMEs".
- » Demanding by entrepreneurs stronger involvement in the process of creation of legal regulations and improvement in communication with local authorities, for example, by appointment of business councils at Mayors' offices. A council composed of representatives of local business would express their opinions and advice, which would assist local administration in shaping the policy of economic development.
- » Change in the system of public finances, likewise in many European countries, in which local taxes are paid directly to the local administration – which creates a two-way relationship. The issue of taxes is one of the key issues for building up a symbiotic relationship between the administration (which represents the state) and the entrepreneurs from the SMEs' sector.
- » Undertaking by local administration of promotional activities relating to entrepreneurial and creative attitudes carried out in schools and educational and cultural institutions.
- » Creation of a strategic planning centre as a precondition for ensuring stability of operation of SMEs in our country. Such a stability is out of question as long as uncertainty that accompanies entrepreneurs exists.
- » Decentralisation of public finances as the key for autonomy. Delegation of significant authorities from the central administration to the local administration is desirable from the point of view of businessmen operating within the SMEs' sector.
- » Ensuring access of SMEs to reliable and common information as one of the most important objectives of a modern state.
- » Introduction in Poland of a general autonomous business organization. It will ensure that public authorities will have a counter-partner for the dialogue.

COOPERATION OF SMEs WITH THE LOCAL AND PUBLIC ADMINISTRATION

- ▶▶ Improvement of cooperation between various institutions which work for SMEs at the level of central and regional administration. The most effective results are reached while cooperating on the operational level, both at the development and implementation level of programs, which aim to support entrepreneurship (for example by development of agreed solutions which aim at standardization of procedures and reduction of the scope of formalities).
- ▶▶ Taking advantage of experience and potential of the institutions which provide support for SMEs – a new support system should be based on the present institutional and organisational system and on experiences. However, we should strive for specialisation of institutions and harmonisation and simplification of existing procedures.
- ▶▶ Building up structures favourable for establishing systems of dialogue:
 - inside administration – both between the central level and the regions and between particular administration units (for example between municipalities and tax authorities), and
 - administration, business and citizens – including development of effective ways of participation of the community and businessmen in creation of public policies – in compliance with the so-called participatory style of governance.

These activities should reduce the distance leading to establishment of long-lasting cooperation between central, regional and local administration units, focusing on achievement of common goals, to social partners and representatives of civil society. The effect of the undertaken actions will bring about enhancement of mutual understanding and cooperation between administration and entrepreneurs, which will lead to creation of a framework for effective communication between these groups, translatable into effective forms of operation.

- ▶▶ Enhancement of coordination within the system of institutions of business environment at the central, regional and local level, through an improved exchange of information between particular units / institutions (commercial, public) about services offered by them in order to eliminate the duplication of their offer's scope.
- ▶▶ Enhancement of coordination of actions focused on development of SMEs at the central and regional levels in order to ensure cohesion between national and local politicians and programs, adaptation of support instruments to local needs, improvement of quality of locally provided services and enhancement of visibility of entrepreneurship policy at the local level.
- ▶▶ Constant monitoring and evaluation of effectiveness of activities oriented at business support, undertaken by the central and local administration, business environment institutions and other units which support SMEs. It will enable also running benchmarking and benchlearning programs.
- ▶▶ Integration of numerous internet portals which contain information for businessmen, held at the central and regional levels.

EDUCATION FOR BUSINESS

Addressees of the recommendations:

Government, local and regional administration, autonomous business associations, entrepreneurs from the SMEs' sector, academic world, secondary schools and universities

Diagnosis of the present state:

Ineffective cooperation of entrepreneurs and universities. Educational model not adapted to the needs of innovative economy and demographic reality. Reluctance to life-long learning programs. Negative image of vocational training and poor equipment in vocational schools, which make impossible proper education. Lack of pro-entrepreneurial attitudes among school leavers and graduates of technical universities. Poor use of internet for educational purposes.

RECOMMENDATIONS

- » Taking up activities which aim at development of knowledge triangle: scientific research – education – innovations and cooperation with business.
- » Taking up by universities actions aiming to cope with requirements posed by innovative economy through such endeavours as:
 - minimisation of constraints and barriers in access to university education,
 - providing students and graduates with a possibility of continuous development,
 - promotion of high quality scientific research and education,
 - development of cooperation between universities and their social and economic environment,
 - development of entrepreneurship among students and teaching staff,
 - intensive teaching of foreign languages,
 - teaching entrepreneurship in technical universities,
 - contracting businessmen for running courses with students,
 - verification of topicality of the offered knowledge,
 - creation of projects on the interface of various fields of knowledge,
 - putting order into the questions of intellectual property,
 - building up atmosphere and regulations within the field of intellectual property, favourable for establishing spin-off and spin-out companies with possible use of academic infrastructure,
 - networking of Polish scientific centres,
 - development of Life Long Learning and Wide Life Learning Assessment.
- » Development in companies of the following areas: planning, organization, management, including human resources management with particular care of improvement in skills of their labour force. In these areas, the following challenges are particularly important: enhancement of the activity of adult persons as regards their participation in training schemes, equipping school-leavers with a capacity to learn throughout their life (the acquired knowledge becomes quickly obsolete and the labour market changes fast), cooperation of entrepreneurs with schools in order to develop good and functional curricula and care about development of soft skills among employees.
- » Change in the image of vocational education, development of vocational advisory services, extension of training schemes, increase in the number of practical exercises in schools, pressure on constant learning and upgrading of teachers' skills.
- » Intensification of cooperation of universities and high schools with business in preparation of curricula, which would address present needs of the economy and cope with the pace of technological progress.
- » Standardisation of the activities, scope and quality of services provided by centres of professional activation operating at regional labour offices. The centres should have a uniform system for measuring effectiveness of carried out activities and the remuneration of the employees in the centres should be linked to the effectiveness of their work.
- » Extended use of internet for training purposes, among other matters, also by wider than now use of e-learning and remote training techniques.

COOPERATION OF THE ACADEMIC WORLD, SMEs AND LOCAL ADMINISTRATION FOR INNOVATION

RECOMMENDATIONS

- ▶▶ Programing of widely planned activities for development of awareness and innovative, entrepreneurial environmentally-friendly attitudes. An important barrier for the innovative development of the country and its regions is posed by poor pro-innovative awareness, encountered both in the economic, scientific and administrative circles. Mental barriers, resulting from ignorance of possibilities and benefits coming from innovativeness and cooperation of the scientific world with the economy, bring about consequences in form of low expenditures for R&D (particularly in the private sector), deficiency of effective cooperation of science with economy and low level of innovativeness of Polish enterprises. Similar problems are encountered in the idea of entrepreneurship and environmental protection.
- ▶▶ Optimisation of management processes in enterprises and optimisation of the process of implementation of innovation – reduction of time needed for introduction of innovative technologies or products into the market. Innovations are redundant in badly managed enterprises, sometimes introduction of innovation in management techniques is good enough to bring about technological innovation.
- ▶▶ Building up awareness, knowledge and skills of employers and employees as regards their reaction to internal and external changes, which influence the situation of the company, including strategic management and human resources management. Adaptation to changes and innovations constitutes the main reason for increase in productiveness and growth. One of the key elements is also making people aware of significance and benefits resulting from development of professional competences and life-long learning. To this end, it is important to strengthen the sector which provides informal training services, particularly within the field of services provided for SMEs, to make it viable regardless of any support from public means.
- ▶▶ Facilitation of access to information for smaller entrepreneurs – reaching them through various channels, for example, via local administration, which should more intensively engage themselves in the process of supporting entrepreneurship. Consolidation of information services is necessary. The more scattered the bases are, the larger the role played by professional pro-innovation information services or relating to matching partners is. At present, we observe a worrying phenomenon of multiplication of tools which have an imitative character and duplicate actions from earlier projects, carried out by other beneficiaries. Instead of a few extensive tools, we have a lot of them, but the vast majority of them is limited to the basic knowledge.
- ▶▶ Support for development of business environment infrastructure of pro-innovative character. One should focus on financing of specialised centres (research infrastructure, technological parks, incubators etc.). At the present stage of development of research activities in Poland, a smart specialization seems to be necessary, i.e. focusing on support provided for some selected centres and projects, whose implementation will do the most for creation of a competitive edge. It is necessary to create a system of incentives and possibilities of cooperation between scientists, research institutes, universities and industry.
- ▶▶ Creation of an effective set of instruments which will support the best projects and units dealing with R&D. In so far as in the scale of economy and particular sectors, Poland still lags behind the other Member States of the European Union, which justifies the need to support absorption of technologies, there are in Poland some dynamically developing enterprises and sectors which compete successfully both technologically and organizationally with foreign companies. The support should be targeted at venture capital projects and it should stimulate private capital outlays. Public means allocated for co-financing of research and development do not

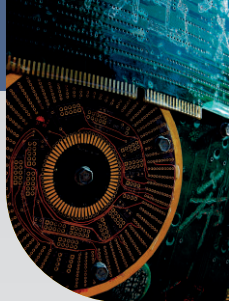
Addressees of the recommendations:

Parliament, Government, local and regional administration, autonomous business associations, academic and research institutions, entrepreneurs from the SMEs' sector

Diagnosis of the present state:

Insufficient cooperation of science, business and local administration for innovation. Lengthiness of procedures used by universities in carrying out research projects.

COOPERATION OF THE ACADEMIC WORLD, SMEs AND LOCAL ADMINISTRATION FOR INNOVATION

displace essentially the private means but they should be considered as complementary means.

- » Implementation of program activities which enable strong absorption of foreign technologies. Productivity of work in Poland is a little bit above 50% of the productivity in OECD countries. Absorption of technology is definitely less expensive and less risky for improvement in technology than for R&D. So, as long as the gap in productivity of SMEs is so big, the support for absorption of technology will be economically justified. It should be carried out by means of returnable instruments. A good solution for this type of projects is further financing by loan funds and guarantee funds, which might be additionally recapitalized, as well as regional agencies and commercial institutions.
- » Undertaking activities that help to develop adaptiveness and absorption as the elements of development programs in companies. The program should be simple enough to provide comprehensive information where entrepreneurs may receive support. SMEs should receive support which would raise their awareness and provide tools. Strengthening of management staff in SMEs, as regards their skills and knowledge relating to human resources management, is one of most essential tools which boosts development of human capital and use of its potential.
- » Change in the financing system of scientific projects, aiming at a bigger number of targeted projects which would be completed by introduction of a new product or technology onto the market.
- » Undertaking common measures by civil servants and representatives of business environment institutions already at the planning stage relating to support mechanisms for entrepreneurs. Only at this stage, it is possible to determine the most effective mechanisms and forms of support. Consultation of ready projects is ineffective, as there is no time then for creativity, it is too late to introduce serious changes in the documentation and there is no time for introduction of necessary changes.
- » Promotion of academic entrepreneurship and introduction into engineering curricula elements of project management and intellectual property rights.
- » Removing the barrier built up by lengthy procedures of R&D works, particularly in these fields where technological progress takes place very rapidly. In order to keep pace with the market, a company is ready to pay more and to take higher financial risk – but to be sure that the work will be quickly completed. From the point of view of entrepreneurs, it is not enough that R&D are successful – what is important, is that a company may take advantage of their effects not too late.
- » Encouraging entrepreneurs to express precisely their expectations from the scientific world and creation of a system which facilitates this communication.

FINANCING PROJECTS WHICH HELP TO DEVELOP ENTREPRENEURSHIP WITHIN THE FINANCIAL PERSPECTIVE 2014-2020

RECOMMENDATIONS

- ▶ Construction of a consistent and transparent system of support instruments for SMEs and start-ups with application of experiences acquired by implementing institutions, developing consistency of the central level with the regional level and standardization of application procedures at the level of programs and regions.
- ▶ Transfer of means from the EU budget as advance payment for a Member State, which would guarantee budgetary safety at a national level.
- ▶ Adjusting programs of support instruments to specific features of the region – regionalisation.
- ▶ Change in approach to qualification of large projects as eligible for EU assistance. The present procedural approach should be changed into the approach oriented towards achievement of predetermined goals.
- ▶ Simplification of procedures in case of application for grants by SMEs – application for several hundred thousand should be simpler than application for tens of millions euros. SMEs do not have at their disposal resources comparable with big corporations and that is the reason why raising funds by them should be simpler and quicker.
- ▶ Reduction of obligations of beneficiaries by shortening the time when the design documentation has to be stored and introduction of a possibility of flat rate allocation of management costs (real lump sum without a necessity to clear accounting costs and documents).
- ▶ Undertaking activities aiming at building up awareness and encouraging entrepreneurs from the SMEs' sector to carry out fresh investments. At present, only every sixth company from the SMEs' sector carries out investment projects.
- ▶ Combining financial engineering instruments with the granting system, for example, through a possibility of amortization of a part of a credit or interest.
- ▶ Inclusion of financial engineering instruments into the distribution system of the EU assistance funds. Application of financial engineering instruments (guarantees, loans, capital funds) opens an opportunity for a multiple "trading" of public funds. A greater financial potential allows a wider satisfying of demand for public assistance and improvement in effectiveness (greater scale of assistance makes possible to achieve considerably higher multiplier effects in the form of private investments). Moreover, basing support processes on market principles will allow the beneficiaries to select in a natural way projects on the basis of economic criteria. Grants should be a preferred form of support only in these projects which entail a high risk, for example, highly innovative projects.
- ▶ Increase in the role of loan and guarantee funds as well as seed capital as highly valued forms of support within the scope of development of the system of institutional business environment. A majority of fund users carries out activities in innovative branches and represents a high-tech sector (about 70% of customers of this type) and they cooperate in a wide scope with universities and research institutions (about 50%). Also support for young innovative enterprises by means of seed capital, as the instrument of high adequacy and effectiveness, should be continued.
- ▶ Introduction of preferences for SMEs at the stage of selection of projects and determination of intensity of support, particularly the support for absorption of technology development. Moreover, direct support for SMEs should be provided with a complementary advisory support, mainly within the sphere of management organization.

Addressees of the recommendations:

- Government, institutions engaged in the process of implementation of EU funds
- European Parliament, European Commission

Diagnosis of the present state:

Lack of well-thought-out and consistent model of financing companies from the SMEs' sector. High costs of application for financial means as a barrier in endeavours to co-finance projects. Lack of possibility to combine various support mechanisms.

FINANCING PROJECTS WHICH HELP TO DEVELOP ENTREPRENEURSHIP WITHIN THE FINANCIAL PERSPECTIVE 2014-2020

- » Targeting of the public support for the most promising sectors of the economy. Support for the sectors in which projects with the highest level of innovativeness bring the best results as regards increase in productivity. The sectors selected for support have to have competitive advantages other than low costs of production factors. They have to embrace units with a large potential of growth, due to a market demand, availability of highly skilled staff and proper technological equipment. The public support should accelerate naturally occurring in them growth processes.
- » Introduction of a possibility of simultaneously occurring various instruments of repayable support, for example, credits, guarantees and capital funds for a given beneficiary (partial instruments).

CLUSTERS

Addressees of the recommendations:

- Government, local administration, institutions of business environment, SMEs, large companies
- European Parliament, European Commission

Diagnosis of the present state:

Insufficient policy relating to clusters support in Poland. Poor promotion of already existing clusters. Low social capital of entrepreneurs.

RECOMMENDATIONS

- » Extension of the scale of activities for cluster initiatives. Contemporary economic theories attribute an essential significance to this sort of instruments, likewise results of evaluation studies, according to which, networking and cluster initiatives constitute a very important and worth noticing component of the process of support for innovativeness. However, it is necessary to redefine the activation undertaken for clusters. Cooperation between companies in form of clusters is a phenomenon which appears spontaneously. That is why, interventions of the state should focus on support for appearing cluster initiatives and not on a direct creation of links between enterprises.
- » Strengthening of cluster policies as the policies which give a framework and not directions of clusters operation.
- » Support by public means of activities aiming at creation of awareness about advantages of cooperation between companies, organizations of business environment and R&D unit, in order to intensify activity of clusters and phasing out such barriers as fear of internal competition, lack of sufficient trust for other members of the cluster.
- » Initiating by large companies of the process of building up cooperative links with trading partners and sub-suppliers from the SMEs' sector with participation of R&D units.
- » Determination of preferences in financial support from public funds for these clusters which are oriented towards innovation and new technologies.
- » Promotion of the most dynamically operating clusters as role models for other entrepreneurs.

ENVIRONMENT THAT INFLUENCES ACTIVITIES OF SMEs

RECOMMENDATIONS

- ▶ Introduction of changes in the inspection system of SMEs. At present, we have in Poland more than 40 institutions which are authorized to inspect a company. The legal regulations concerning inspections have been changed in the last years in favour of entrepreneurs, however, the number of controlling institutions have not been changed. In spite of the fact that the regulations – as a rule – do not permit more than one inspection at a time, the number of exceptions to this rule has completely distorted the idea of this law.
- ▶ Improvement in the quality of law, including tax law which regulates activities of SMEs. Polish entrepreneurs function in their everyday operations in the environment of dramatically bad legislation, terribly detailed regulations and imprecise terminology. The system of introduction of new legal regulations should be changed, whereas as regards modification of the existing regulations, all provisions should be reviewed in the context of their influence on other regulations. Improvement of the quality of enacted laws and universality of VAT and income tax will strengthen significantly the sector of SMEs.
- ▶ Undertaking measures aiming at making the Polish labour law more flexible.
- ▶ Necessity to determine more precisely the notion of strikingly low price in the regulations which refer to public procurement and making changes in the regulations which cover the question of limited invitations to tender – to enable customers to use more widely this mode in order to select and award a credible contractor.
- ▶ Introduction of regulations referring to the questions of consumers' leasing. At present, one third of consumers declare their willingness to have various assets for a defined period of time without a necessity to purchase them.
- ▶ Creation of a bigger reserve for venture markets. Venture capital markets and securitization of assets connected with innovations (for example intellectual property) constitute key financing sources for many innovative enterprises and should be particularly taken into consideration in the new support system.
- ▶ Continuation of a wide package of instruments in the form of direct support for enterprises, support for institutions of business environment and development of human capital in enterprises within the framework of one program of development of enterprises. Due to a diverse character of needs and problems, which cause poor competitiveness and innovativeness of Polish SMEs, it is appropriate to maintain a wide scope of support in the form of complementary and strictly targeted activities. What is particularly important, is to enhance efficiency and effectiveness of institutions of business environment, through extension of services provided by them, better accommodation to the needs of enterprises and extension of the scope of repayable support.
- ▶ Better accommodation of the offer presented by public institutions to SMEs and persons who have intension to start-up business activity with available market instruments. In the present situation, offers presented by public and private institutions (banks, financial institutions or business environment institutions etc.) are overlapping or even competing between themselves. These offers should be complementary, and public support should be addressed to these business units which do not meet requirements laid down by private institutions, for example, micro enterprises, and should be targeted to the most innovative projects, which cannot obtain support from the market, due to a high risk level. There are necessary changes in this system as regards taking up risks within the support for SMEs.

Addressees of the recommendations:

- Parliament, Government, local administration, business environment organisations
- European Parliament, European Commission

Diagnosis of the present state:

Elements of the SWOT analysis of the SMEs' sector :

- strong sides: high flexibility of SMEs in accommodation to market conditions;
- weak sides: poor innovativeness, lack of strategic planning, limited resources;
- opportunities: maintaining high internal demand, utilisation of EU funds, huge potential of growth;
- threats: constant changes in legislation, poor quality of law, nuisance of inspections, lack of access to repayable external financing.

ENVIRONMENT THAT INFLUENCES ACTIVITIES OF SMEs

- » Support for activities which promote “Politics of the 2nd chance”. They carry out studies show that one of the problems for SMEs is scarcity of knowledge about mechanisms relating to bankruptcy, first of all – legal regulations. Moreover, entrepreneurs who failed in their business are stigmatized in the society and it makes them difficult to return to business activity. Meanwhile, the companies run by “former entrepreneurs” have acquired experience and skills which enable them better functioning in the competitive environment. The “Politics of the 2nd Chance” should serve for extension of the knowledge about SMEs as regards the question of bankruptcy and minimise social consequences of bankruptcies. Another extremely important element in this policy is constituted by changes in the legislation which enable a quick “restart” of bankrupted entrepreneurs.

FAMILY ENTERPRISES

Addressees of the recommendations:

Parliament, Government, local administration institutions, business associations, vocational schools

Diagnosis of the present state:

Tax system unfriendly for family businesses. Decline of vocational schools system which makes difficult hiring staff in family enterprises.

RECOMMENDATIONS

- » Phasing out from the tax system (particularly as regards gift and inheritance taxes, tax on dividends and property tax) unnecessary impediments in transfer of ownership of enterprises.
- » Mitigation of the requirements connected with inheritance and gifts – these taxes demotivate people to transfer the assets to their families.
- » Improvement in the system of vocational and crafts schooling system, on which family businesses have been based for years. A demand to increase the number of vocational schools and their prestige among educational institutions.
- » Development of an effective model which would enable to minimise problems and consequences of delays in payments between business partners.
- » Promotion of the model of running family businesses in Poland. Family businesses have greater capability to survive in difficult times than other businesses and they form natural incubators for entrepreneurship.

SMART POWER SUPPLY SYSTEMS FOR SMEs AND HOUSEHOLDS

RECOMMENDATIONS

- ▶ Education of staff for innovative economy based on such new professions as biotechnology, life science technology, genetics, power engineering, electronics, new materials and ICT.
- ▶ Undertaking measures which promote pro-environmental attitudes, like energy conservation and building up social awareness of consumers as partners in consumption and production of energy.
- ▶ Striving after thermal use of waste as a new power resource.
- ▶ Remodelling of the power consumers market as regards price, introduction of independent generation and environmental awareness of suppliers as regards grid monitoring, introduction of remote information mechanisms about effectiveness and breakdowns and better anticipation of supply and demand for energy.
- ▶ Undertaking by large companies and SMEs operating in the same territory and other units (for example local administration and its companies) common negotiations concerning unit prices of energy, aiming at reduction of costs.
- ▶ Taking into account in terms of reference for public procurement criteria relating to costs of operation of new or refurbished buildings.
- ▶ Constant monitoring of introduction of energy conservation programs in public buildings and by individual customers. One of the premises for the innovative economy should be low energy consumption, which entails – low emissions. To this end, periodical energy audits should be carried out, in order to reduce effectively energy consumption.

Addressees of the recommendations:

Government, local administration, business associations, business environment institutions, SMEs

Diagnosis of the present state:

Lack of training systems for staff in the power sector. Deficiency of awareness among firms and individual consumers about a necessity to undertake activities aiming at optimisation of energy consumption. Too low use of energy from renewable sources.

EASTERN NEIGHBOURHOOD

RECOMMENDATIONS

- ▶ Making the Polish foreign policy more pragmatic – Poland as a leader and main driving force of the EU eastern policy should exert pressure on both sides, aiming at improvement in conditions of economic cooperation. Relationships between traditional and economic diplomacy should be strengthened, building thus up a foreign economic policy.
- ▶ Preparation by business associations separate business strategies for SMEs in relation to particular eastern neighbours with full respect for internal conditions.
- ▶ Support for liberalisation of frontier movements between the eastern neighbours and the European Union. Introduction of non-visa travels will have a decisive influence on operational effectiveness of international relationships, whereas creation of a friendly system of work permits will help to perceive migration from post-Soviet territories as an opportunity for development and not a threat.
- ▶ Generation and implementation of long-term international projects, particularly cross-border projects, with our eastern neighbours within the areas which support

Addressees of the recommendations:

Government, local administration, business associations, business environment institutions SMEs

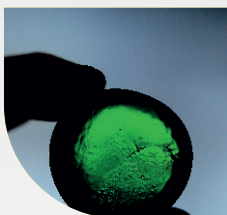
EASTERN NEIGHBOURHOOD

Diagnosis of the present state:

The present policy relating to the eastern neighbours of the European Union does not take advantage of human and economic capital of these regions. Insufficient integration with the eastern neighbours, made additionally difficult by visas and regulations relating to the frontier movement.

SMEs, vis-à-vis observed symptoms of a certain marginalization of Europe on the global economic stage:

- transfer of know-how and innovations (conferences, international workshops),
- building up trust and human contacts (international educational schemes),
- teaching eastern languages (bachelor's studies, language post-diploma studies).
- » Development of transport and telecommunication infrastructure which will facilitate free flow of goods and services between the eastern neighbours and the European Union.
- » Deeper use of the potential of Polish emigrants grouped around Polish diplomatic posts and bilateral foreign chambers of trade.
- » Introduction of companies from the eastern neighbouring countries to the Warsaw Stock Exchange as an opportunity to implement in these countries the regulations of the European business, which would verify the potential and possibilities of operating SMEs.

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY, ETHICS IN BUSINESS

Addressees of the recommendations:

Government, business associations, SMEs

Diagnosis of the present state:

Poor social capital both among citizens, businessmen and civil servants. Lack of promotion of the attitude of social corporate responsibility. Image of businessmen in the community is shaped by encountered individual cases of frauds.

RECOMMENDATIONS

- » Promotion and education about corporate social responsibility of entrepreneurs, institutions, offices etc. through local administration and business associations, which – operating at the regional and local level – have a wider opportunity to provide information for entrepreneurs. For this purpose, activity of Councils for Corporate Social Responsibility at the Marshal Offices should be used.
- » Promotion at every level of education what corporate social responsibility means. Promotion of these issues among future employees and employers will contribute to responsible activities in the future.
- » Intensifying operations of the Council for Corporate Social Responsibility in the Ministry of Economy and consideration of introduction of CSR principles as one of the criteria of selection in public procurement procedures.
- » Change in the labour law relating to hiring employees in such a way that all forms of precarious work might be phased out, without elimination of a possibility of flexible shaping of the employment level.
- » Extension and strengthening of financial activities relating to promotion of the CSR idea (at the regional level – project 8.1.3 of the Operational Program Human Capital and at the national level – project 2.1.2 PO KL – in the second case, making possible submission of applications by social partners operating at the regional level).
- » Activities aiming at improvement of the image of Polish business in the society and particular care of entrepreneurs about high standards of running business activity and observance of ethical business standards.

LAUREATES OF THE 1ST EDITION OF THE PROGRAM "LOCAL ADMINISTRATION WHICH SUPPORTS SMEs"

The program, as a venture which accompanies the 1st European Congress of SMEs, is oriented towards the administration units at the regional, county and municipal levels. The aim of the program is to select and promote public administration units which are leading in preparation for SMEs good conditions for running business activity and support their development in a particular way.

After the analysis of proposals and surveys submitted by participants of the Program, the Chapter chaired by Janusz Steinhoff – Chairman of the National Chamber of Commerce and Industry and of the Chamber of Commerce and Industry in Katowice, selected the Laureates who received the certificate, as well as the title and the promotional logo "PUBLIC ADMINISTRATION WHICH SUPPORTS SMEs."

The Laureates of the 1st edition are:

- in urban category – **Municipality of Gliwice,**
- in rural category – **Municipality of Pawłowie.**

The Mayors of Gliwice – Zygmunt Frankiewicz and Pawłowie – Damian Galusek received also the statuettes of Leaders who support SMEs.

A ceremonial granting of the certificates and awards took place during the 1st European Congress of SMEs at the session devoted to the questions of "The tasks of local and central administration in supporting SMEs."

Already today, we invite the public administration units to take part in the 2nd edition of the Program, which will accompany the 2nd European Congress of SMEs Katowice 2012.

Zygmunt Frankiewicz
President of Gliwice

Damian Galusek
Village – mayor
of Pawłowie

**REGIONALNA IZBA GOSPODARCZA
w KATOWICACH**

CHAMBER of COMMERCE and INDUSTRY in KATOWICE

TWÓJ
 PARTNER
 W BIZNESIE

YOUR
PARTNER
IN BUSINESS

www.rig.katowice.pl

DANE TELEADRESOWE:

Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach
ul. Opolska 15, 40-084 Katowice
tel. (32) 35 111 80/90
faks (32) 35 111 85
e-mail: rig@rig.katowice.pl
www.rig.katowice.pl
www.kongresmsp.eu

Śląskie.
Pozytywna energia

Zadanie jest współfinansowane z budżetu samorządu Województwa Śląskiego